

Aile Ö?retmen ?leti?im ve ??birli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Aile Ö?retmen ?leti?im ve ??birli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16420>

Özet

Aile Ö?retmen İletişim ve İbirli?i Ölçe?i (ATİİÖ), Derya Atabey ve Figen Tezel-Şahin tarafından 2011 yılında geliştirilmi? bir psikometrik ölçekdir. Bu ölçek, aileler ile ö?retmenler arasındaki iletişim düzeyini ve ibirli?i kalitesini sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Toplamda 62 maddeden olu?an ATİİÖ, dört ana alt boyutta yapılandırılmıştır: İletişim, Beklenti, İbirli?i ve Aile Katılımı. Ölçeğin yüksek güvenirlilik katsayısı (0.982), bu alanda yapılacak araştırmalar için güçlü bir araç oldu?unu göstermektedir.

Ölçek, özellikle erken çocukluk eğitimi ve okul öncesi dönemlerde, çocuğun gelişimini desteklemek amacıyla aile ve okul arasındaki ilişkinin niteliğini de?erlendirmede kritik bir rol oynamaktadır. Kullanılan 5'li Likert derecelendirme sistemi, katılımcıların algılarının "hiçbir zaman"dan "her zaman"a kadar detaylı bir şekilde ifade etmelerine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Aile Ö?retmen İletişimi, İbirli?i, Aile Katılımı, Ö?retmen, Erken Çocukluk Eğitimi, Psikometrik Ölçek, Güvenirlilik.

Yazarlar

Derya Atabey, Figen Tezel-Şahin

Amaç

Aile Ö?retmen İletişim ve İbirli?i Ölçe?i'nin temel amacı, okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan ö?retmenler ile öğrencilerin velileri arasındaki etkileşim süreçlerini ve ibirli?i düzeylerini objektif bir şekilde belirlemektir. Bu ölçüm sayesinde, ilişkinin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönleri tespit edilebilir, böylece çocukların eğitim ve gelişim süreçlerine katkı sağlayacak etkili müdahale programları tasarlanabilir.

Ölçek, ö?retmenlerin ailelere yönelik tutumlarının, ailelerin okula katılım beklentilerini ve ibirli?i pratiklerini kapsayan geni? bir yelpazede bilgi toplamayı hedefler. Bu araç, eğitim bilimleri alanında çalşılan araştırmacılara, aile katılım modellerinin etkinliğini de?erlendirmede standartlaştırılmış ve güvenilir veriler sunar.

Yapı

ATİİÖ, aile ve ö?retmen arasındaki ilişkinin çok boyutlu do?asını yansıtacak şekilde dört temel alt boyuttan olmaktadır. Bu alt boyutlar, ilişkinin farklı yönlerini ölçmek üzere toplam 62 madde içermektedir:

?leti?im (12 madde): Ö?retmen ve aile aras?ndaki bilgi al??veri?inin s?kl???, aç?kl??? ve kalitesini de?erlendirir (Örnek: Güler yüzlüdür).

Beklenti (7 madde): Ailelerin ö?retmenden ve okuldan genel beklentilerini, ö?retmenin i?ine olan ba?l?l??n? ve yetkinli?ini alg?lama biçimlerini ölçer (Örnek: ??ini sever ve i?ini en iyi ?ekilde yapmaya çal??r).

??birli?i (21 madde): Ö?retmen ve ailenin ortak hedefler do?rultusunda birlikte çal??ma çabalar?n? ve bu çabalar?n etkinli?ini inceler (Örnek: Çocuk geli?imi ve e?itimi konusunda beni bilgilendirir).

Aile Kat?l?m? (22 madde): Ailelerin okul etkinliklerine, toplant?lara ve çocu?un e?itim sürecine aktif olarak dahil olma düzeylerini ölçer (Örnek: Haber mektuplar? gönderir).

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek amac?yla gerçekleştirilen istatistiksel analizlerde, Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) örneklem yeterlili?i de?erinin 0,907 oldu?u bulunmu?tur. KMO de?erinin 0.90'n? üzerinde olması, verilerin Faktör Analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, maddeler aras? korelasyonun varl??n? test eden Bartlett Testi sonuçlar? (De?er: 5102,8) istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur ($p=0,000 < 0,05$). Bu sonuçlar, maddelerin ortak faktörler etraf?nda gruplanmaya elveri?li oldu?unu ve faktör analizinin uygulanabilirli?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Güvenirlik

Aile Ö?retmen ?leti?im ve ??birli?i Ölçe?i'nin iç tutarlılık güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??r. 62 maddeden olu?an bu ölçe?in güvenilirlik katsay?s? 0,982 gibi oldukça yüksek bir de?er olarak hesaplanm??r.

Bu yüksek alfa katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? (aile-ö?retmen etkile?imi ve i?birli?i) ölçmede tutarlı oldu?unu ve ölçe?in içindeki maddelerin homojenli?ini göstermektedir. 0.982 de?eri, ölçe?in akademik çal??malarda ve saha ara?t?rmalar?nda güvenle kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde uygulanan Faktör Analizi, ölçe?in teorik olarak beklenen dört alt boyutlu yap?s?n? desteklemi?tir. Analiz öncesinde yap?lan KMO ve Bartlett testleri, veri setinin faktörle?tirme için uygunlu?unu kan?tlam??r.

Özellikle KMO de?erinin 0,907 ç?kması, faktör yap?s?n?n oldukça güçlü oldu?unu ve örneklem

büyük?ünün (kaynakta belirtilmese de) faktörle?tirmeyi destekledi?ini göstermektedir. Bu analizler sonucunda ölçek, ?leti?im, Beklenti, ??birli?i ve Aile Kat?l?m? olmak üzere dört temel faktör alt?nda toplanm??t?r.

Araç Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: 62 maddelik öz bildirim ölçe?i

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmenler ve Veliler (Muhtemelen okul öncesi veya erken çocukluk dönemi)

Age Group: Yeti?kinler (Ö?retmenler ve ebeveynler)

Population Details: Ölçek, okul öncesi e?itim ortamlar?ndaki etkile?imi de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Anahtar Kelimeler

Erken Çocukluk, Ö?retmen-Veli ?li?kisi, Psikometrik Özellikler, KMO, Bartlett Testi, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: deryaatabey1982@gmail.com (Sorumlu Yazar Derya Atabey)

Correspondence Address: Belirtilmemi?

?zinler, Ücretler ve Test Y?li?

Aile Ö?retmen ?leti?im ve ??birli?i Ölçe?i, 2011 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve ticari olmayan akademik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Derya Atabey ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im adresi: deryaatabey1982@gmail.com.

Kaynaklar

Atabey, D. ve Tezel-?ahin, F. (2011). Aile Ö?retmen ?leti?im ve ??birli?i Ölçe?i. **Kastamonu E?itim Dergisi**, 19(3), 793-804.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: kefdergi.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: aile-ogretmen-iletisim-ve-isbirligi-olcegi-toad.pdf

Aile Ö?retmen ?leti?im ve ??birli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, toplamda 4 Alt boyut ve 62 Madde içermektedir. Alt boyutlardan örnek maddeler a?a??dad?:

?leti?im (12 m): Güler yüzlüdür.

Beklenti (7 m): ??ini sever ve i?ini en iyi ?ekilde yapmaya çal???r.

??birli?i (21 m): Çocuk geli?imi ve e?itimi konusunda beni bilgilendirir.

Aile kat?I?m? (22 m): Haber mektuplar? gönderir.